

Anvisningar för föreningar: behandling av fall av osakligt beteende

1. Anmälan tas emot och tas på allvar

Föreningen mottar anmälan på det sätt som överenskommit inom föreningen, till exempel via en anmälningskanal eller genom en eller flera personer som utsetts i förväg. Föreningen tar kontakt med hen som gjort anmälan. Tacka kontakttagaren för att hen har tagit kontakt och lyssna på hen i lugn och ro. Beklaga det osakliga beteende som personen har utsatts för och ta hens oro på allvar. Ta ansvar för det som har hänt och för att föra saken vidare. Lova inget visst slutresultat innan saken har blivit utredd. Fastställ en ny kontakttid och håll fast vid den även om saken ännu inte har gått vidare.

Den som tar emot anmälan antecknar:

- anmälanens innehåll
- datum
- vem som har tagit emot anmälan
- anmälarens namn om det är känt

Om anmälan tas emot av en annan person än den som utsetts på förhand i föreningen, agerar hen enligt ovanstående anvisning och levererar klagomålet till personen som ansvarar för ärendet inom föreningen

2. Beslut om vem som behandlar ärendet

Föreningen har redan på förhand utsett personer som i första hand behandlar anmälningar, till exempel trakasseriombud. I varje fall måste man skilt beakta personernas opartiskhet.

Anmälan eller oron kan väcka starka känslor, så för att garantera en rättvis process är det viktigt att personerna som behandlar ärendet inte är direkt kopplade till händelsen. Om det inte finns tillräckligt med opartiska personer inom föreningen för att behandla fallet, kan man be utomstående personer att göra det, till exempel från specialidrottsförbundet eller en annan förening om det är möjligt.

I vissa fall kan den egna tränaren vara en lämplig person för att behandla ärendet, till exempel i fall av mobbning inom gruppen eller laget. Försäkra att den person som hanterar ärendet får stöd och information vid behov för att kunna utföra sin uppgift. Man kan få stöd från Du är inte ensam-tjänsten eller till exempel arbetshandledning eller från specialidrottsförbundet.

3. Bedöm behovet av brotts- och barnskyddsanmälan

Bedöm tillsammans med berörda aktörer om det är fråga om olaglig verksamhet eller en händelse som ska behandlas inom föreningen. Om du är osäker om det är fråga om ett brott kan du fråga om råd direkt av polisen, via Brottsofferjouren (www.riku.fi) eller Du är inte ensam-tjänsten (www.etoleyksin.fi) utan att berätta offrets eller andra parter namn. Om personen som har mottagit anmälan själv gör en brottsanmälan, överlämnas vidare undersökningar av eventuella brott till myndigheterna. För övrig verksamhet som strider mot föreningens regler kan man tillämpa en vanlig disciplinär process.

Om det uppstår oro för en minderårigs välbefinnande och säkerhet finns det skäl att göra en [barnskyddsanmälan](#). Om du är osäker lönar det sig att med låg tröskel konsultera och be om råd av socialarbetare vid välfärdsområdets barnskydd.

4. Hörande av parter när det inte finns skäl att misstänka brott

Alla parter har rätt att bli hörda. Dessa diskussioner antecknas och de hörda personerna får en möjlighet att läsa anteckningarna efter diskussionen.

Anteckningarna ska innehålla följande saker:

- vem som har hörts
- när
- vem som har funnits på plats
- innehållet i utfrågningen
- vad man har kommit överens om gällande uppföljningen

Parterna hörs konfidentiellt. När man hör minderåriga måste man informera föräldrarna och få deras tillstånd, samt ge dem möjligheten att närvara under diskussionen. Föräldrarna ska i efterhand informeras om vad man har diskuterat och vilka åtgärder man har vidtagit.

Det är viktigt att berätta för personen varför hen hörs, att hens berättelse inte ifrågasätts och att man berättar hur processen kommer att gå vidare. Man kan berätta om Du är inte ensam-tjänsten eller andra stödtjänster för ungdomarna och föräldrarna.

I vissa fall vet föreningen inte vem anmälaren är, eftersom hen av någon orsak vill förbli anonym eller så kommer anmälan från en tredje part. I sådana fall bör man höra parterna på en allmän nivå. Till exempel om anmälan gjorts av en förälder, men man vet inte vem, kan man samla in erfarenheter och respons av föräldrarna konfidentiellt och i allmänhet, till exempel med hjälp av ett anonymt frågeformulär.

5. Beslut

Fatta beslut om fortsatta åtgärder. En åtgärd kan till exempel vara medling ifall alla parter är villiga till det. All verksamhet ska i främsta hand fokusera på barnets eller den ungas intresse. Åtgärderna bestäms enligt föreningens regler. Det rekommenderas att beslut om disciplinära åtgärder, särskilt när det gäller tränare eller andra vuxna, fattas av föreningens styrelse eller annat organ i enlighet med reglerna. Föreningens styrelse ska informeras om alla fall av olämpligt beteende.

6. Skriftligt sammandrag

Gör ett skriftligt sammandrag över behandlingen och bestäm var det förvaras. I sammandraget antecknas åtgärder, diskussioner och beslut. Sammandragen förvaras på överenskommen plats. Observera aktuell dataskyddslagstiftning. Det är viktigt att göra ett sammandrag, för att kunna bevisa att fallet blivit behandlat. Sammandraget kan komma till hands även till exempel vid eventuella framtida konflikter.

7. Kommunikation

Berörda personer informeras om beslutet. Om anmälan eller bekymret har kommit direkt från en privatperson, till exempel en förälder eller idrottare, berättar man för hen om hur processen fortskrider, vilka beslut som tagits och vad grunderna till dessa är. Om anmälan har kommit från specialidrottsförbundet levereras en rapport om utredningen till specialidrottsförbundet.

Diskutera och fundera när hela föreningen behöver informeras om ärendet. Vid fall av trakasserier och våld rekommenderas att ämnet ännu behandlas inom laget eller gruppen, till exempel med stöd av tränaren eller en annan vuxen, och att man ger idrottarna möjligheten att komma och prata om saken även senare.

Under hela processen ska man observera transparens, rättvisa och öppenhet. Alla idrottare, föräldrar, tränare och föreningsfunktionärer ska behandlas jämnt och respektfullt under hela processens gång.